

TILL DIG SOM HAR ONT I HALSEN

Råd och fakta om antibiotika och infektioner

Ont i halsen

De allra flesta halsinfektioner läker ut av sig själva på någon vecka, oavsett om de orsakats av virus eller bakterier. En virusorsakad halsinfektion kännetecknas av samtidig snuva, heshet, hosta och ibland feber. En sådan infektion läker av sig själv och läkaren behöver inte ta ett svalgprov. Antibiotika biter inte på virus. Du känner dig oftast helt frisk först efter ett par veckor.

Om du enbart har halsont och feber utan snuva, halsfluss, kan infektionen vara orsakad av bakterier, framförallt streptokocker.

Vid lindrig halsfluss har man inte någon nytta av antibiotika. Vid svårare halsfluss orsakad av streptokocker rekommenderas penicillin. Då kan behandling förkorta sjukdomstiden med två till tre dagar och efter två till tre dagars behandling är man i regel smittfri.

När tar läkaren ett svalgprov?

Vid svårare halsfluss kan läkaren ta ett snabbtest i halsen för att avgöra om infektionen orsakats av streptokocker. Svårare halsfluss kännetecknas av halsont, feber mer än 38,5 grader, svullna lymfkörtlar på halsen eller vita beläggningar på halsmandlarna. I ungefär hälften av fallen hittar man streptokocker. Blodprover har läkaren mycket sällan någon hjälp av i detta sammanhang.

Det är vanligt att barn, framför allt i förskoleåldern, är bärare av streptokocker i halsen utan att vara sjuka. Läkaren tar därför inte snabbtest på barn som inte har tydliga tecken på halsfluss. Streptokockorsakad halsfluss kunde förr i tiden ge allvarliga följsjukdomar, men i dagens Sverige är detta oerhört sällsynt. Därför behöver man inte behandla bärare som har lindriga eller helt saknar symtom.

Goda råd

- Dryck och halstabletter kan vara lindrande.
- Smärtstillande läkemedel, som paracetamol eller ibuprofen, kan tas vid behov.
- Tvätta händerna ofta för att undvika smitta

Att vara uppmärksam på

Kontakta läkare på nytt om du försämras eller inte blivit bättre inom tre till fyra dagar. Ta även kontakt om du får svårt att gapa eller svälja. Du kan till exempel ha fått en halsböld det vill säga en varbildning vid halsmandlarna.

Att tänka på med antibiotika

Det är inte bra att ta antibiotika i onödan då de nyttiga bakterierna du bär på slås ut. Behandlingen kan ge biverkningar som diarré och utslag. Dessutom bidrar all antibiotikabehandling till att bakterier utvecklar motståndskraft (resistens) så att behandlingen inte fungerar när den verkligen behövs.

Underlaget till detta faktablad är framtaget av Smittskyddsinstitutet med stöd av dess Strama-råd och distribueras av Strama Halland. Fördjupad information om olika sjukdomar och besvär hittar du på www.1177.se/Halland